עירין קדישין תניינא — וארא

וידבר אלקים אל משה ויאמר אליו אני ד' ע"ד שכתוב מאתו לא תצא הרעות וזהו וידבר אלקים שהיא מדת הדין הקשה אל משה היינו רק לגבי משה שהוא המקבל. ויאמר אליו אני ד' פי' מצדו הוא רק בחינות רחמים כי מלפניו לא תצא הרעות ח"ו:

עוד כי הנה ידוע שיש צדיק אשר עוסק תמיד בביטול דינים ויש צדיק שעוסק תמיד בהמתקת הדינים והצדיק אשר עוסק בהמתקת הדינים הוא מנהיג הדור והוא מקבל כל היסורים על עצמו ואח"כ יש ביכלתו להמתיקן ותרי מילי משמיא לא יהבין לי' ולכן מוכרח לקבל עליו היסורין ולכן משרע"ה אמר ואם אין מחנו נא מספרך אשר כתבת והי' לו מס"נ בעד ישראל והי' ביכלת להמתיק כל הדינים. וזה ההפרש בין שאול המלך ובין דוד המלך ע"ה כי שאול אמר אשר חמל העם על מיטב הצאן והשיב לו שמואל אם אין ביכלתך למסור נפשך בעד ישראל קרע ד' את הממלכה ותנתן לרעך הטוב ממך וזה דוד המלך ע"ה אשר אמר תהי נא ידך בי ובבית אבי ואלה הצאן מה עשו:

וזה הענין כי תשא את ראש בני ישראל אם תרצה להיות ראש ומנהיג הדור אזי לפקודיהם קודם צריך אתה למלאות חסרונם ואז ונתנו איש כופר נפשו לד' היינו למסור נפשו בעד ישראל וזה וידבר אלקים אל משה כי משה היא לשון מנהג דובר אליו אלקים כשיקבל עליו מס"נ מדת אלקים ויאמר אליו אני ד' מדת הרחמים להשפיע כל טוב על ישראל וארא אל אברהם וכו' באל שדי ושמי ד' לא נודעתי להם שדי היא בחי' צימצום מי שאמר לעולמו די וכו' אשר זה הענין היא ביטול דינים אמנם ושמי ד' לא נודעתי להם כי לא הי' ביכולתם להשפיע כמו משה רבינו ע"ה כל טוב לישראל וד"ל: